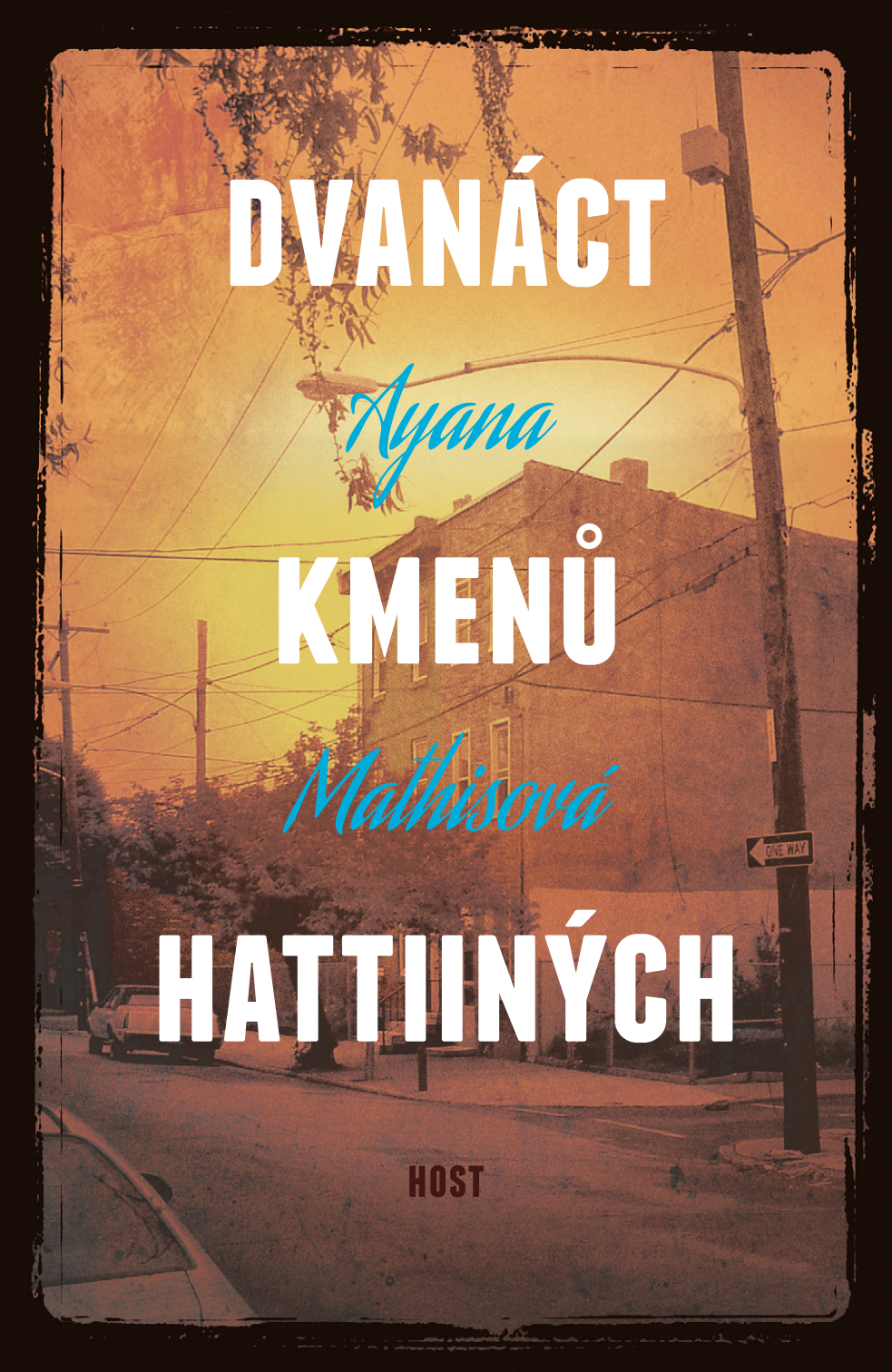

DVANÁCT

Ayana

KMENŮ

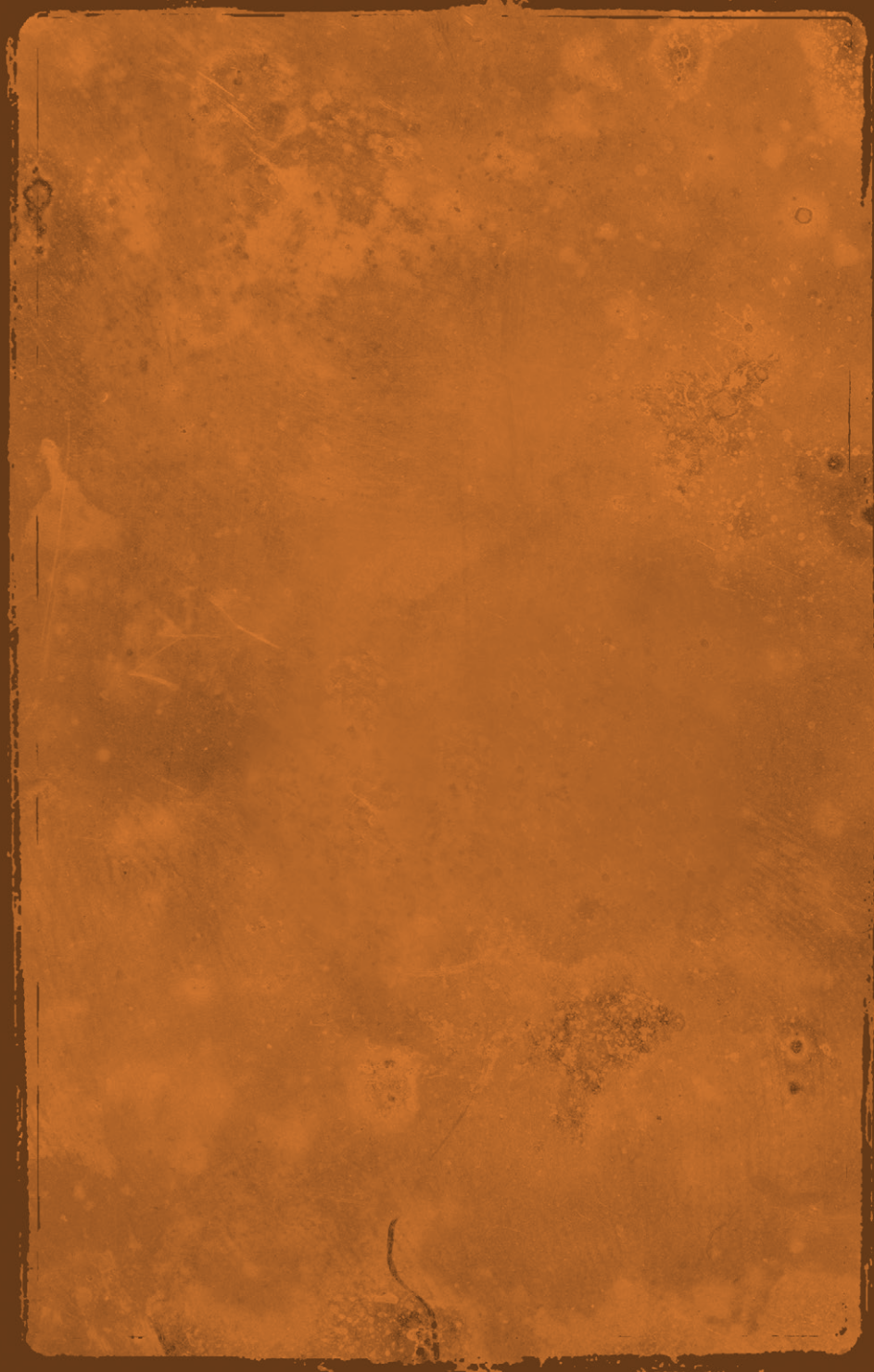
Mathisová

HATTIINÝCH

HOST

Ayana Mathisová
Dvanáct kmenů Hattiiných

DVANÁCT

Ayana

KMENŮ

Mathisová

HATTIINÝCH

BRNO 2014

Ayana Mathis

The Twelve Tribes of Hattie

Copyright © Ayana Mathis, 2012

Translation © Ivana Jíchová, 2014

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2014
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-328-0 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-329-7 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-330-3 (Formát PDF pro čtečky)

ISBN 978-80-7491-331-0 (Formát MobiPocket)

Ale vy všichni jste ke mně přistoupili s návrhem: „Pošleme před sebou muže, aby nám obhlédli zemi a podali nám zprávu o cestě, kterou máme táhnout, i o městech, do nichž máme vstoupit.“

Pokládal jsem to za dobré, proto jsem z vás vybral dvánáct mužů, po jednom z každého kmene.

Pátá kniha Mojžíšova, 1, 22–23

Jako dívka
jednou otevřela
deštník v domě
a matka vykřikla
přivoleš na nás zkázu!
ale to už je
tak dávno.

Z básně „Noční můra“ Rity Doveové

Philadelphia a Jubilee

1925

„PHILADELPHIA A JUBILEE?!“ vykřikl August, když mu Hattie sdělila, jak chce pojmenovat jejich dvojčata. „Nemůžeš dát přece děčkám taková jména!“

Kdyby byla naživu Hattiina matka, byla by s Augustem souhlasila. Řekla by, že Hattie zvolila vulgární jména, označila by je za laciná a okázalá. Ale matka už nežila a Hattie chtěla dát svým dětem jména, která ještě nikdo netesal na rodinné náhrobní kameny tam doma v Georgii. Vybrala jim tedy jména nesoucí příslib a naději, jména, která hledí vpřed, nikoliv do minulosti.

Dvojčata se narodila v červnu, během prvního léta, které spolu Hattie a August prožívali jako manželé. Pronajímali si dům na Wayne Street — malý, ale v dobré čtvrti, a navíc to byl dům prozatímní, jak řekl August. „Do té doby, než si koupíme vlastní,“ řekla Hattie. „Než se podepíšeme na ten vytečkovaný řádek,“ souhlasil August.

Na konci června obsadily stromy a střechy na Wayne Street červenky. Celá čtvrť zněla ptačím zpěvem. Tohle cvrkání ukolébávalo dvojčata ke spánku a Hattie rozveselovalo natolik, že se bez ustání chichotala. Každé ráno zapršelo, ale odpoledne byla jasná a Hattiin a Augustův malý čtverec trávníku se zelenal jako v den stvoření světa. Ženy ve zdejší čtvrti hned zrána pekly a kolem poledne už to všude vonělo jahodovými koláči vystavenými na okenních parapetech, kde

pomalu vychládaly. Všichni tři, Hattie a její dvojčata, klímbali ve stínu na verandě. Příští léto budou Philadelphia i Jubilee chodit; budou se batolit kolem verandy jako roztomilí žvatlající stařečkové.

HATTIE SHEPHERDOVÁ POHLÉDLA na svá dvě děťátka ležící v košících. Bylo jim sedm měsíců. Vsedě se jim lépe dýchalo, a tak je Hattie podepřela malými polštářky. Dvojčata se ztišila teprve před chvílí. Noc byla zlá. Zápal plic se vyléčit dá, ale ne snadno. Lepší však tohle než příušnice, chřipka nebo zánět pohrudnice. Raději mít zápal plic než choleru nebo spálu. Hattie seděla na podlaze koupelny s nataženýma nohama a opírala se o záchodovou mísu. Okno bylo zamlžené horkou párou, která se srážela do malých kapiček a stéкала po okenních tabulkách a dřevěných rámech; tvořila také loužičku v prohlubni na dlaždičce za mísou. Hattie už celé hodiny nechávala téct horkou vodu. August strávil polovinu noci ve sklepě, kde ládoval uhlím kotel na ohřev vody. Nechtěl odejít do práce a nechat Hattie samotnou s dětmi. Jistě, ale... Celý pracovní den znamená také celodenní mzdu a zásoba uhlí ve sklepě se povážlivě zmenšovala. Hattie Augusta ujišťovala, že teď, když děti přečkaly noc, budou už v pořádku.

Doktor se zastavil předchozího dne a poradil jim léčbu horkou párou. Předepsal ipekakové kapky v malých dávkách a varoval před zastaralými babskými recepty, jako jsou hořčičné placky, třebaže mentolová mast byla podle něj v pořádku. Nařadil ipekakovou tinkturu průhlednou olejovitou tekutinou, dal Hattie dvě malá kapátka a ukázal jí, jak držet dětem jazyk, aby jim medicína stekla až do krčku. August za

návštěvu zaplatil tři dolary, a jakmile se za doktorem zavřely dveře, jal se vyrábět hořčičné placky. Zápal plic.

Zvuk sirény zněl odněkud z okolí tak naléhavě, jako by kvílela přímo před domem. Hattie se vyškrábala ze svého místa na podlaze, aby si na zamlženém okně udělala malé kolečko. Nic než řada bílých domů na protější straně ulice, natěsnaných vedle sebe jako zuby, a čtverce zmrzlé hlíny před nimi. Tu a tam se svítilo v okně horního poschodí. Někteří muži ze čtvrti pracovali v docích jako August, jiní rozváželi mléko nebo poštu. Žilo tam také pár učitelů a pak šedá masa těch, o nichž Hattie nic nevěděla. V celé Filadelfii vstávali lidé do třesutého mrazu, aby naložili do kotle ve sklepě. Tu lopotu měli všichni společnou.

Obzor se zamlžil šedivým úsvitem. Hattie zavřela oči a vzpomněla si na východy slunce svého dětství — tyhle představy se jí neustále vracely. Každým dnem prožitým ve Filadelfii se vzpomínky na Georgii stávaly naléhavějšími a tísnivějšími. Všechna rána jejího dětství byla poznamenána sirénou svolávající dělníky do práce už za modravého úsvitu. Její zvuk se rozléhal nad poli, domy a černými gumovníky. Hattie tehdy ze své postele pozorovala, jak se silnicí před jejich domem plouží dělníci na pole. Opozdilci procházeli vždy až po první siréně. Byly to těhotné ženy, nemocní a kulhavci; ti, kteří byli na sbírání moc staří, i ti, kteří nesli na zádech přivázaná nemluvnata. Siréna je poháněla kupředu jako bič. Vážná byla silnice a vážné byly jejich tváře. Pole pukající bílou barvou je už očekávala a sběrači se po nich rozbíhali jako kobylinky.

Děťátka na ni zamrkala nevidoucima očima. Hattie posímrala každé z nich pod bradičkou. Brzy bude čas vyměnit jim hořčičné placky. Z horké vody ve vaně stoupala pára.

Hattie přihodila další hrst eukalyptových lístků. V Georgii rostl eukalyptus v lese hned naproti domu, ale ve zdejší filadelfské zimě se tato rostlina sháněla těžko.

PŘED TŘEMI DNY se kašel dětem zhoršil. Hattie si přes sebe přehodila kabát a zašla se zeptat hokynáře do Penn Fruit, kde by dostala eukalyptus. Poslal ji do nějakého domu pár bloků odtud. Hattie byla v Germantownu nová, a tak se ve spleti uliček brzy ztratila. Když konečně celá zmrzlá dorazila na místo, zaplatila té ženě patnáct centů za sáček něčeho, co by doma v Georgii měla zadarmo.

„Ty jsi ale drobek!“ řekla ta žena s eukalyptem. „Kolik ti je, děvče?“

Hattie se při té otázce naježila, ale řekla, že je jí sedmnáct. A aby ji žena nepovažovala za nějakou nešťastnici, která právě přijela z jihu, rychle dodala, že je vdaná, manžel se učí na elektrikáře a právě se s ním přistěhovala do domu na Wayne Street.

„Tak to je dobře, děvče. A kde máš rodinu?“

Hattie zamrkala a polkla naprázdno. „V Georgii, paní.“

„Ty tady nikoho nemáš?“

„Sestru, paní.“ Neřekla, že matka jí zemřela před rokem, zrovna když byla Hattie těhotná. Její mladší sestra Pearl, zdrcená smrtí matky a tím, že zničehonic osiřela a ocitla se na severu jako cizinka, odjela zpátky do Georgie. Hattiina starší sestra Marion odjela také, přičemž tvrdila, že jakmile přejde zima a ona porodí, vrátí se. Hattie si nebyla jistá, zda se Marion skutečně vrátí.

Žena se na ni zahleděla. „Půjdu s tebou a podívám se na ty drobečky,“ řekla. Hattie odmítla. Byla bláhová, hloupá

a příliš hrdá, než aby připustila, že potřebuje pomoc. Domů odešla sama, v ruce sáček s eukalyptem.

Zimní vzduch ji pálil jako oheň a očišťoval ji od všeho kromě vůle uzdravit její děti. Papírový sáček svírala prsty připomínajícími promrzlé pařátky. Do domu na Wayne Street vtrhla s mimořádně jasnou myslí. Cítila, že do svých dětí vidí i přes kůži a svalstvo, že vidí až do hloubi jejich hrudníčků, až do unavených plic.

HATTIE PŘESUNULA obě děti blíž k vaně. Ta další hrst eukalyptu už byla příliš — děti před štiplavými výpary pevně zavřely oči. Jubilee sevřela ručku v pěst a zvedla ji, aby si protřela slzící oči, ale byla příliš slabá a paže se jí opět svezla k boku. Hattie poklekla a políbila ji na drobnou pěst. Zvedla bezvládnou paži své dcery. Byla lehká jako ptačí kůstka. Otřela jí ručkou slzy tak, jak by to Jubilee udělala sama, kdyby na to měla sílu. „Tak,“ řekla Hattie. „Vidíš, zvládla jsi to úplně sama.“ Jubilee se podívala na matku a usmála se. Hattie jí opět zvedla ručku ke kalnému oku. Děvčátko si myslelo, že je to hra na schovávanou, a slabě se zasmálo, chrčivě, chabounce a zahleněně, ale zasmálo. Hattie se také zasmála, protože její holčička byla tak statečná a tak milá — tak velmi nemocná, a přesto veselá jako sluníčko. Na jedné tváři měla dolíček. Její bratr měl dolíčky dva. Dvojčata se sobě vůbec nepodobala. Dívčiny vlasy se černaly jako ty Augustovy, kdežto Philadelphia byl bleďý jako mléko a vlasy měl pískově hnědé stejně jako Hattie.

Philadelphia namáhavě dýchal. Hattie ho zvedla z košíku a přidržela ho na okraji vany, kde byla pára nejhustší. Visel jí na ruce jako pytlík s moukou. Hlava mu klimbala

na prsou a paže bezvládně splývaly podél těla. Hattie s ním mírně zatřepala, aby se probral. Od včerejšího večera nic nejedl — v noci obě děti kašlaly tak úporně, že vyzvracely i tu trochu zeleninového vývaru, kterou se jí do nich podařilo vpravit. Prsty rozevřela synovi víčka a bulva v důlku se pohnula. Hattie si nebyla jistá, jestli chlapeček omdlel, nebo spí. Kdyby omdlel, možná by se už... možná by...

Znovu mu zatlačila na víčka. Tentokrát oči otevřel (ty jsi ale šikovný!) a rty našpulil stejně, jako kdyby mu Hattie dávala hrachovou kaši nebo přičichl k něčemu, co mu nevoní. Byl pěkně vybíravý.

Bílá barva v koupelně na Hattie začala padat: bílá vana, bílé stěny, bílé obložení. Philadelphia zakašlal. Bylo to zdoluhavé vyrážení vzduchu otřásající celým jeho tělem. Hattie vzala z radiátoru plechovku horké hořčice a natřela mu ji na hrud. Pod prsty cítila jeho žebra — připadala jí jako slabé větvičky, jež mohou při sebemenším tlaku prasknout a propadnout se do hrudní dutiny. Coby zdravý byl chlapec tak baculatý, oba byli tak baculatí. Philadelphia zvedl hlavičku, ale vyčerpáním ji nechal zase klesnout. Bradou narazil do Hattiina ramene — úplně stejně, jako když byl novorozenec a teprve se učil držet hlavičku zpříma.

Hattie stále dokola obcházela koupelnu a přitom hladila chlapce mezi lopatkami. Pokaždé když se sípavě nadechl, nožka se mu napnula a kopla ji do břicha; když vydechl, noha se zase uvolnila. Podlaha byla kluzká. Hattie zpívala nesmyslné slabiky — ta ta ta, dum dum, ta ta. Nemohla si vzpomenout na slova žádné písničky.

Kapky vody stékaly z oken, z kohoutků i ze zdi do vypínače. V celé koupelně kapalo jako v georgijském lese po dešti. Něco ve stěně zabzučelo, potom to zasyčelo a světlo

na stropě zhaslo. Koupelna se ponořila do modravé mlhavé tmy. Ach, bože, pomyslela si Hattie, ještě tohle. Opřela si hlavu o zárubeň a zavřela oči. Už tři dny nespala. Vzpomínky ji obestřely jako mrákoty — Hattie a její matka a sestry krácejí za rozbřesku lesem. Matka jde v čele se dvěma velkými cestovními taškami a tři děvčata ji následují, každé s látkovým vakem v ruce. V ranním oparu se cestou do města prodírají lesním podrostem, sukně se jim zachytávají o větve. Plíží se lesem jako zlodějky, aby stihly ranní vlak z Georgie. Hattiin otec nebyl mrtvý ani dva dny a bílí muži už sňali ze dveří kovářské dílny ceduli nesoucí jeho jméno a místo ní tam připevnili svou vlastní. „Bože, smiluj se nad námi,“ řekla matka, když z pole zazněly první sirény.

Philadelphia zaryl nožku do Hattiina pupku a ona s trhnutím procitla, rázem byla zpátky v koupelně u svých dětí, zaskočená a rozzlobená sama na sebe, že je na chvíli opustila. Obě začaly plakat. Společně se dávaly a otrásaly se. Nemoc opět nabyla na síle, nejdříve u jednoho dítěte, pak u druhého, a poté — jako by byla čekala právě na tento okamžik, aby mohla udeřit naplno — zaútočila coby dvojité rozeklaný blesk. Smiluj se, dobrý bože. Smiluj se.

Hattiiny děti celé hořely. Horečka dosáhla vrcholu, nožky kopaly, tváře zrudly jako dvě slunce. Hattie vytáhla z lékárničky láhev s ipekakovými kapkami a odměřila dávky. Děti kašlaly tak silně, že nemohly polykat a lék jim stékal z koutků úst a po bradě. Hattie jim otřela tváře, vpravila do nich další dávku léku a prudce jim masírovala zvedající se hrudničky. Zkušeně přecházela od jedné činnosti ke druhé. Navzdory pláči a modlitbám se její ruce pohybovaly rychle a šikovně.

Jak jen byly rozpálené. Jak velmi chtěly žít. Kdykoliv Hattie dala průchod podobným myšlenkám, představila si duše

svých dětí jako obláčky mlhy, jako neuchopitelné bílé chomáčky. Sama byla dítětem; na tomto světě žila jen o sedmáct let déle než její dvojčata. Hattie své děti chápala jako pokračování sebe sama a milovala je proto, že byly její, že byly bezbranné, a protože ji potřebovaly. Při pohledu na ně teď vnímala, jak pevně a mocně je v nich život zakořeněn a že se z nich nedá vyrvat. „Bojujte,“ naléhala na ně. „Musíte takhle,“ říkala a společně s nimi vdechovala a vydechovala vzduch z vlastních plic, aby jim ukázala, že to jde. „Musíte takhle,“ řekla znovu.

Hattie seděla se zkříženýma nohama na podlaze, Jubilee měla položenou na jednom stehně a Philadelphiu na druhém. Poklepávala je po zádech, aby napomohla hlenu nahoru a ven. Nožky dvojčat se překrývaly v trojúhelníku vzniklém mezi Hattiinýma zkříženýma nohama. Energie z dětí vyprchávala a obě se opíraly o její stehna. I kdyby Hattie žila do sta let, už navždy před sebou bude mít jasný a zřetelný obraz svých ochable ležících dětí, těla svého otce zhroutěného v koutě kovárny a dvou bílých městských mužů vycházejících z otcovy dílny a nemajících ani trochu studu nebo dobré vůle k tomu, aby zrychlili krok či schovali své zbraně. Hattie tohle všechno viděla, nemohla to vymazat z mysli.

Kazatel v Georgii mluvil o severu jako o novém Jeruzaléme. Sbor ho označil za zrádce ve věci černochů z jihu. Den nato kazatel odjel vlakem do Chicaga. Odjížděli i další, mizeli ze svých obchodů nebo polí a jejich místa v kostelních lavicích, o nedělní bohoslužbě ještě obsazená, zela při středečních modlitbách prázdnotou. Všechny ty duše, které unikly z jihu, v tuto chvíli zářily novou nadějí v promrzlých měsících na severu. Hattie věděla, že její děti přežijí. I když byli Philadelphia a Jubilee ještě malí a trpěli, už teď se nacházeli

mezi těmi jasně zářícími dušemi, už teď přispěli k začátkům nového lidu.

DVAATŘICET HODIN poté, co se Hattie s matkou a sestrami proplížily georgijským lesem k vlakové stanici, tedy po dvaatřiceti hodinách na tvrdých sedadlech v rušném černošském vagónu, se Hattie s trhnutím probudila z lehkého spánku, neboť průvodčí zakřičel: „Stanice Broad Street, Filadelfie!“ Hattie se vypořádala z vlaku, sukni stále od georgijského bláta, sen o Filadelfii pěkně kulatý jako skleněnka v ústech, strach z Filadelfie bodající jako jehla v hrudi. Hattie, matka, Pearl a Marion odešly z nástupiště do hlavní nádražní haly. Navzdory polednímu slunci tam panovalo přitímí. Klenutá střecha nad nimi tvořila oblouk. V trámovém vrkání holubi. Hattie tehdy měla teprve patnáct let a byla hubená jako tyčinka. Stála s matkou a sestrami na okraji davu a všechny čtyři čekaly na mezeru v nepřetržitém proudu lidí, aby se také mohly začít posouvat ke dvoukřídlovým dveřím na vzdáleném konci nádraží. Hattie vstoupila do davu. „Vrať se!“ zavolala matka. „Ztratíš se mezi lidmi! Ztratíš se!“ Hattie se vyděšeně ohlédla. Myslela si, že matka je hned za ní. V davu však bylo příliš těsně, než aby se mohla otočit a vrátit se, a tak ji proud lidí unášel dál. Dospěla až k východu a byla vytlačena na dlouhý chodník vedoucí podél nádražní budovy.

Hlavní ulice byla přeplněná více lidmi, než Hattie kdy viděla současně na jednom místě. Slunce stálo vysoko. Ve vzduchu se vznášely výfukové plyny z automobilů společně s térovým pachem čerstvě nalitého asfaltu a odporným zápachem hniјících odpadků. Kola rachotila po dlažebních kostkách, motory řvaly, kolportéři vykřikovali novinové titulky.

Na rohu ulice postával muž ve špinavém oblečení a kvílel nějakou píseň, ruce měl svěšené podél boků a dlaně obrácené nahoru. Hattie odolala pokušení zakrýt si uši, aby utlumila ty zvuky velkoměsta. Nepřítomnost stromů vycítila ještě dříve, než si jí všimla. Věci byly ve Filadelfii větší, to je pravda, a taky jich tu bylo víc, mnohem víc. Avšak zemi zaslíbenou Hattie v tomto mumraji nespatořovala. Je to jako Atlanta, říkala si, jen ve větším měřítku. To zvládne. Ale právě v okamžiku, kdy se rozhodla, že to v tomhle velkoměstě zvládne, se jí nohy pod sukní podlomily v kolenou a po zádech jí začaly stékat kapičky potu. Během těch pár chvil, které strávila venku, kolem ní prošla stovka lidí, ale nikdo z nich nebyl její matka ani sestra. Hattie se snažila pohlédnout do tváře všem kolemjdoucím a rozbolely ji z toho oči.

Její pohled upoutal vozík na konci chodníku. Vozík prodávče květin Hattie nikdy předtím neviděla. Na stoličce seděl bílý muž v košili s vykasanými rukávy a kloboukem proti slunci staženým do čela. Hattie položila svůj cestovní vak na chodník a otřela si zpoceně dlaně o sukni. K vozíku se přiblížila černá žena a ukázala na uvázanou kytici. Bílý muž se postavil — vůbec nezaváhal, nenapřímil se do výhrůžného postoje — a vytáhl kytici z kbelíku. Než ji zabalil do papíru, jemně setřásl ze stonků kapky vody. Černá žena mu podala peníze. Dotkli se při tom rukama?

Když žena přebírala drobné a vkládala si je do peněženky, nechtěně převrhla tři z naaranžovaných kytic. Vázy s květinami spadly z vozíku a s řinkotem se roztříštily na chodníku. Hattie ztuhla v očekávání nevyhnutelného výbuchu. Předpokládala, že ta černoška ustoupí před násilím, které je jistě už na cestě k ní. Očekávala okamžik, kdy si bude muset zakrýt oči před tou ženou a hrůzou, která bude následovat, ať už

v jakékoliv podobě. Prodavač se sehnul, aby sklídl popadané předměty. Černá žena udělala omluvné gesto a opět sáhla do peněženky, zřejmě aby zaplatila způsobenou škodu. Za pár minut se všechno vyřešilo a žena pokračovala dál po chodníku s nosem zabořeným do papírového kornoutu s květinami, jako by se nic nestalo.

Hattie se pozorněji zadívala na dav na chodníku. Černoši neustupovali do příkopu, aby bílí mohli projít, a nesklápěli zarputile oči k zemi. Kolem prošly čtyři černé dívky v Hattině věku a povídaly si. Prostě děvčata, která si povídají a bezstarostně se smějí — stejně, jako se na ulicích georgijských měst procházejí a smějí jen bílé dívky. Hattie se naklonila a dívala se za nimi, dokud nedošly až na konec bloku. Konečně z nádražní budovy vyšla i matka se sestrami a postavily se vedle ní. „Mami,“ řekla Hattie, „já se nikdy nevrátím. Nikdy.“

PHILADELPHIA PŘEPADL DOPŘEDU a hlavičkou udeřil Jubilee do ramínka dřív, než ho mohla Hattie zachytit. Jeho dech byl chrčivý a sípavý. Ruce s rozevřenými dlaněmi mu ochable visely podél těla. Hattie s ním zatřásla, obrátil se jako hadrová panenka. Jubilee také ztrácela sílu. Hlavičku sice udržela zvednutou, ale nedokázala zaostřit pohled. Hattie chovala obě děti najednou a nešikovně se pokusila zvednout láhev s kapkami. Philadelphia vydal tichý dávivý zvuk a udiveně pohlédl vzhůru na svou matku. „Promiň,“ řekla mu. „Já tomu taky nerozumím. Bude to lepší. Je mi to hrozně líto.“ Láhev jí vyklouzla z ruky a roztříštila se o dlaždice. Hattie si dřepa vedle vany, na jedné ruce chlapečka, na klíně holčičku. Otočila kohoutkem s teplou vodou a čekala. Jubilee se snažila

kašlat, jak jen mohla, ze všech sil nabírala vzduch do plic. Hattie strčila prst pod tekoucí vodu. Byla ledově studená.

Nebyl čas přiložit do kotle ve sklepě a nebyl čas čekat, až se voda ohřeje. Philadelphia působil netečně, nožkou nevědomky kopal Hattie do břicha. Jeho těžká hlava spočívala na jejím rameni. Hattie přešla koupelnu. Šlápla do střeptů z rozbité láhve a pořezala si nohu. Krví potřísnila bílé dlaždice i dřevěnou podlahu na chodbě. V ložnici stáhla z postele příkrývku a obě děti do ní zabalila. Ve chvíli s nimi seběhla ze schodů a v malé předsínce si nazula boty. Skleněný střept se jí zaryl do nohy ještě hlouběji. Vyběhla ze dveří a pak dolů na zápraží. Z domácích šatů a obnažených paží jí stoupaly obláčky páry a rozplývaly se v chladném, jasném vzduchu. Slunce už vyšlo.

Hattie zabušila na dveře u sousedů. „Pomozte mi, prosím,“ řekla ženě, která jí otevřela. Hattie nevěděla, jak se žena jmenuje. Vevnitř sousedka rozbalila pokrývku a uviděla obě děti, jak netečně spočívají na matčině hrudi. „Dobrý bože. Ach, můj bože,“ řekla. Do obývacího pokoje vstoupil mladík, sousedčin syn. „Běž pro doktora!“ zakřičela žena. Vzala od Hattie chlapečka a vyběhla s ním do schodů. Hattie ji následovala s bezvládnou holčičkou.

„Ještě dýchá,“ řekla žena. „Dokud dýchá, je to dobré.“ V koupelně utěsnila odtok ve vaně. Hattie stála ve dveřích, natřásala děvčátko v náručí, a když se dívala ženu, která naplno otevřela kohoutek s teplou vodou, naděje z ní vyprchala.

„Tohle už jsem dělala!“ křičela Hattie. „Nedá se udělat něco jiného?“ Žena vrátila chlapce matce a začala se přehrabovat v lékárničce. Vytáhla kafrovou mast, otevřela ji a mávala s ní dětem pod nosem jako vonnou solí. Jen Jubilee trhla hlavičkou pryč od zdroje pachu. Hattie přemohla vlna marnosti.

Celou dobu bojovala za záchranu svých dětí jen proto, aby skončila v další koupelně, stejně jako ta jejich, se ženou, která byla vůči nemoci dvojčat stejně bezmocná jako Hattie.

„Co mám dělat?“ Hattie se přes stoupající páru podívala na ženu. „Řekněte mi, prosím, co mám dělat.“

Sousedka našla skleněnou trubičku s baňkou na konci. Dříve ji používala na odsávání hlenu z nosu a úst svých dětí. Téměř v slzách si klekla před Hattie. „Dobrý bože! Dobrý bože, prosím, pomoz nám.“ Žena odsávala a modlila se.

Obě děti měly oteklá víčka s červenými popraskanými žilkami. Dýchaly mělce. Hrudníčky se jim zvedaly a klesaly příliš rychle. Hattie nevěděla, jestli mají Philadelphia a Jubilee strach nebo jestli vědí, co se s nimi děje. Netušila, jak je utěšit, ale chtěla, aby to poslední, co uslyší, byl její hlas, aby to poslední, co uvidí, byla její tvář. Hattie líbala své děti na čelo a na tvářičky. Hlavičky jim spadly na její paže. Mezi nádechy s hrůzou doširoka otevíraly oči. Hluboko v jejich plicích slyšela Hattie vlhké chrčení. Topily se. Hattie nedokázala unést jejich utrpení, ale přála si, aby odešly v míru, a tak nekřičela. Nazývala je svými poklady, častovala je přísliby a slovy o světle a obláčkách. Druhá žena se modlila tichým monotónním hlasem. Ruku měla položenou na Hattiině koleni. Nebylo to mnoho, ale snažila se, aby to dívka neprožívala sama.

Jubilee bojovala déle. Chabě se natáhla po bratrovi, ale byla příliš slabá, než aby zvedla paži. Hattie jeho ruku vložila do její. Tiskla obě své děti. Kolébala je. Tváře přiložila na jejich temena. Měly tak sametovou kůži. Matka jejich smrt cítila. Jejich smrt jako by vyrvala kus z ní samé.

Hattiiny děti zemřely ve stejném pořadí, v jakém se narodily. Nejprve Philadelphia, potom Jubilee.

